

บทที่ 5

สรุปและเสนอแนะ

จากการที่ได้ศึกษาถึงการจัดตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศเพื่อพิจารณาคดีบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นผู้ที่กระทำความผิดที่ถือว่าเป็นอาชญากรรมระหว่างประเทศ และจะเป็นการกระทำความผิดที่มีความร้ายแรงกระทบกระเทือนมีผู้เสียหายเป็นจำนวนมาก และโดยก่อนหน้านี้จะถือกันว่ารัฐเท่านั้นที่มีความรับผิดชอบในทางกฎหมายอาญาระหว่างประเทศได้ แต่แนวความคิดนี้ก็ได้รับการเปลี่ยนแปลงเป็นว่าบุคคลธรรมดาที่สมควรที่จะมีความรับผิดชอบอันเกิดจากการกระทำของตนในการกระทำความผิดอาญาอย่างร้ายแรงได้เช่นกัน ในอดีตที่ผ่านมา ผู้กระทำความผิดที่ถือว่าเป็นภัยต่อความสงบสุขของประชาคมโลกนั้น มักจะรอดพ้นไปจากการลงโทษโดยไม่สามารถนำตัวบุคคลเหล่านั้นมาลงโทษได้ไม่ว่าจะเนื่องมาจากการไม่ให้ความร่วมมือของประเทศต่าง ๆ หรือความขัดแย้งทางการเมืองก็ตาม ทำให้การที่จะนำตัวผู้ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดมาลงโทษเป็นไปโดยยากลำบาก ดังเช่นในกรณีของพระเจ้าโกเซอ วิลเลียม ที่ 2 ที่ฝ่ายสัมพันธมิตรมีอำนาจจัดตั้งศาลพิเศษเพื่อพิจารณาคดีของพระเจ้าโกเซอได้ ที่ไม่มีการส่งตัวพระองค์ข้ามแดนมาพิจารณาคดี หรือในกรณีของสงครามกลางเมืองในดินแดนอดีตยูโกสลาเวีย คณะมนตรีความมั่นคงได้มีมติให้ออกข้อบัญญัติเกี่ยวกับ "กระบวนการพิจารณานานาชาติสำหรับฟ้องคดีบุคคลซึ่งได้กระทำการล่วงละเมิดหลักสิทธิมนุษยชนอันได้กระทำลงในรัฐยูโกสลาเวีย" และได้จัดทำธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศแห่งอดีตยูโกสลาเวีย (The Statutes of the International Criminal Tribunal of Yugoslavia - ICTY) เป็นศาลเฉพาะกิจ (Ad hoc tribunal) ขึ้นเพื่อพิจารณาคดีอาญาที่เกิดในระหว่างสงครามกลางเมืองดังกล่าว แต่ก็ยังไม่สามารถนำตัวบุคคลที่กระทำความผิดมาขึ้นศาลได้ เป็นต้น

การจัดตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศที่มีความถาวรจึงมีขึ้นเพื่อให้มีการนำตัวผู้กระทำความผิดทางอาญาชั้นร้ายแรงบางอย่างและมีผลกระทบให้เกิดความเสียหายแก่คนจำนวนมาก โดยกฎหมายภายในของรัฐต่างๆ ไม่อาจให้ศาลภายในรัฐของตนนำตัวผู้กระทำความผิดมาพิจารณาได้หรือไม่ดำเนินกระบวนการคดีอย่างมีประสิทธิภาพได้ รวมทั้งการกระทำของผู้บริหารหรือบุคคลที่ทำต่อกลุ่มประชาชนต้องเสียชีวิตและเสียหายเป็นจำนวนมาก ซึ่งศาลอาญาระหว่างประเทศจะบังคับและลงโทษโดยเคารพเขตอำนาจศาลภายในของรัฐเสียก่อน เพราะการที่ศาลอาญาระหว่างประเทศจะดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิดนั้น จะต้องต้องมีขั้นตอนในการดำเนินงานที่รัดกุมเพื่อควมมีประสิทธิภาพในการพิจารณาคดี นอกจากนี้จะต้องได้ตัวผู้ถูกกล่าวหาขึ้นมาขึ้นศาลแล้ว และความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องการจัดส่งพยานเอกสาร หมายถึง หรือการ

ดำเนินการต่างๆ เพื่อให้การพิจารณาคดีของศาลเป็นไปอย่างราบรื่น ซึ่งเมื่อมีการพิพากษาเป็นที่เรียบร้อยแล้วการบังคับคดีในทางอาญาต่อผู้กระทำความผิดแล้วก็มีไม่ใช่จะลงโทษในทางจำคุกอย่างเดียว ยังมีโทษอื่นเช่นโทษปรับ เพื่อให้ชดใช้ค่าเสียหายหรืออาจจะกำหนดโทษเป็นอย่างอื่น อันอาจไม่ใช่โทษตามกฎหมายภายในรัฐต่างๆ ที่มีอยู่ก็ได้ เช่น การชดใช้ความเสียหายในการก่อให้เกิดสงคราม เป็นต้น ซึ่งเรื่องต่างๆ เหล่านี้ศาลอาญาระหว่างประเทศจำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจากรัฐภาคีทั้งปวง เนื่องจากการจัดตั้งศาลนี้แตกต่างจากการจัดตั้งศาลภายในรัฐต่างๆ ที่จัดตั้งขึ้นในรัฐโดยการใช้อำนาจอธิปไตยของรัฐนั้น จึงมีอำนาจที่จะบังคับและดำเนินคดีให้เป็นไปตามกฎหมาย แต่ศาลอาญาระหว่างประเทศจัดตั้งได้เนื่องจากรัฐต่างๆ ให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในการยินยอมจัดตั้งศาลนี้ขึ้น ดังนั้น การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศนี้เอง จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยอำนวยความสะดวกให้การดำเนินงานของศาลอาญาระหว่างประเทศมีประสิทธิภาพ ดังที่ได้ปรากฏทั้งในอารัมภบทและภาค 9 ของธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศที่รัฐภาคีต่างๆ จะต้องให้ความร่วมมือระหว่างประเทศ รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง และประชาสังคม เป็นต้น

สำหรับการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีของศาลอาญาระหว่างประเทศอาจดูเป็นเรื่องที่ยุ่งยาก เริ่มจากการจะต้องนำตัวผู้กระทำความผิดมาปรากฏตัวต่อหน้าศาล และการเตรียมพยานหลักฐานให้พร้อมที่จะเห็นได้ว่าคดีที่เกิดขึ้นนั้นศาลอาญาระหว่างประเทศสามารถดำเนินการพิจารณาคดีได้ แต่การสืบสวนสอบสวนเพื่อรวบรวมหลักฐานในรัฐต่างๆ นั้นการสืบสวนสอบสวนจะทำได้โดยอัยการต้องมีอำนาจที่จะเข้าไปในสืบสวนสอบสวนภายในรัฐอื่น ซึ่งแต่ละรัฐก็มีอำนาจอธิปไตยของตน ถ้าไม่ยอมให้เจ้าหน้าที่ของศาลอาญาระหว่างประเทศเข้าไปมีส่วนร่วมในการสอบสวนคดีอาญาในประเทศที่การกระทำความผิดได้กระทำลงนั้นก็จะได้ข้อเท็จจริงแท้จริงและครบถ้วน เนื่องจากอำนาจอธิปไตยของแต่ละประเทศจึงอาจเป็นอุปสรรคของการดำเนินการในเรื่องนี้ จึงต้องให้รัฐภาคียินยอมที่จะลดอำนาจอธิปไตยของตนลงบ้างเพื่อให้เกิดความสะดวกในการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศ ซึ่งเมื่อประเทศไทยได้ให้สัตยาบันเข้าเป็นรัฐภาคีแล้วก็มีหน้าที่จะต้องให้ความร่วมมือในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาทุกชั้นตอน รวมทั้งการออกกฎหมายใหม่และแก้ไขกฎหมายที่มีอยู่เพื่อรองรับกับธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศ

การจัดตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศนี้หากประเทศไทยเข้าไปเป็นรัฐภาคีในธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศ ก็จะทำให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์จากการป้องกันการกระทำความผิดทางอาญาอย่างร้ายแรงให้กับคนในรัฐ โดยให้ความร่วมมือกับนานาประเทศที่เป็นรัฐ

ภาคีร่วมกัน และเป็นการสนับสนุนให้มีการพิจารณาความผิดแก่ผู้กระทำความผิดที่ร้ายแรงได้รับการลงโทษ แต่เนื่องจากศาลอาญาระหว่างประเทศมีเขตอำนาจศาลต่อบุคคลซึ่งอยู่ภายใต้เขตอำนาจศาลของศาลภายในด้วยในขณะเดียวกัน ประเทศไทยจึงมีข้อพิจารณาที่ต้องคำนึงถึงในการให้ความร่วมมือกับศาลอาญาระหว่างประเทศคือ

1. ประเด็นสำคัญที่ควรพิจารณา

1. อำนาจอธิปไตยของประเทศไทย โดยเฉพาะทางตุลาการในคดีอาญา ที่อาจจะถูกริตรอนอำนาจอธิปไตยทางการศาล หากศาลอาญาระหว่างประเทศประสงค์ที่จะดำเนินการพิจารณาคดีต่อบุคคลที่ศาลภายในของประเทศไทยก็มีเขตอำนาจศาลเช่นกัน

2. หลักเกณฑ์ในการนำเอาตัวผู้ต้องหา หรือประมุขของรัฐขึ้นศาลอาญาระหว่างประเทศ

3. ผลตอบแทนในรูปธรรม นอกจากหน้าที่ที่ต้องทำตามพันธกรณี คุ่มค่ากับสิทธิที่จะได้รับหรือไม่ เนื่องจากการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นหน้าที่ที่รัฐภาคีจะต้องให้ความร่วมมือฝ่ายเดียว โดยไม่คำนึงถึงหลักต่างตอบแทน

4. กระบวนการพิจารณาคดีจะเกิดความเป็นธรรมหรือไม่ เช่น การแทรกแซงจากมหาอำนาจโดยเฉพาะอย่างยิ่งการแทรกแซงโดยผ่านคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติซึ่งมีอำนาจหน้าที่หลายประการที่เกี่ยวข้องกับศาลอาญาระหว่างประเทศ เพราะศาลอาญาระหว่างประเทศไม่มีอำนาจที่จะบังคับให้รัฐต่างๆ ปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำวินิจฉัยของศาลอาญาระหว่างประเทศได้โดยลำพัง แต่จะต้องให้คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติให้ความร่วมมือ ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติประกอบไปด้วยสมาชิกถาวรที่มาจากฝ่ายผู้ชนะสงครามในสงครามโลกครั้งที่สอง และส่วนใหญ่เป็นประเทศที่มีบทบาททางการเมือง ทางเศรษฐกิจต่อรัฐต่างๆ ในโลก

อย่างไรก็ตาม เมื่อประเทศไทยจะได้ทำการให้สัตยาบัน เพื่อให้มีผลผูกพันกับประเทศไทยในฐานะรัฐที่เป็นภาคี ดังนั้น การที่จะให้สัตยาบันจึงเป็นส่วนหนึ่งที่จะต้องพิจารณาถึงกฎหมายภายในของประเทศไทยที่จะรองรับการเป็นภาคีสถิติสัญญาฉบับนี้ โดยการนำเอาหลักการต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในสนธิสัญญาเพื่อที่จะตอบสนองต่อความต้องการในการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศจากศาลอาญาระหว่างประเทศ และกฎหมายไทยที่เกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างประเทศในทางอาญาทั้งหมดนั้นก็ยิ่งขาดหลักเกณฑ์สำคัญที่ไม่อาจนำมาอนุโลมใช้กับความร่วมมือระหว่างประเทศต่อศาลอาญาระหว่างประเทศได้ตราบใดที่ ความไม่สอดคล้องของหลักกฎหมาย

บางประการนั้น เป็นข้อติดขัดที่ควรได้รับการแก้ไข เพื่อให้กฎหมายของประเทศไทยสอดคล้องกับระดับมาตรฐานระหว่างประเทศ เพื่อป้องกันการเกิดผลในทางลบในภาพรวมของสังคมระหว่างประเทศ เนื่องจากกฎหมายในรัฐอื่นที่ให้ความร่วมมือระหว่างประเทศกับศาลอาญาระหว่างประเทศจะพัฒนามากฎหมายไปไกลกว่า และอาจทำให้กฎหมายภายในประเทศไทยล้าหลัง จึงควรมีการแก้ไขหลักกฎหมายบางประการของประเทศไทยเพื่อให้สอดคล้องกับสนธิสัญญาฉบับนี้ ไม่ว่าจะในภายหลังกจะมีการให้สัตยาบันในระยะอันใกล้หรือไม่ก็ตาม โดยผู้เขียนขอเสนอถึงสาระสำคัญที่จะต้องกำหนดขึ้นในพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนี้

2. สาระสำคัญในพระราชบัญญัติอนุวัติการเพื่อให้เป็นไปตามธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศ

1. พระราชบัญญัติฉบับนี้มีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการอนุวัติการให้เป็นไปตามการลงนามให้สัตยาบันธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายรัฐธรรมนูญของไทย
2. ในกรณีที่ศาลไทยไม่สามารถจะพิจารณาความผิดอาญาอย่างร้ายแรงในความผิดฐานอาชญากรรมการทำลายล้างเผ่าพันธุ์ ฐานอาชญากรรมรุกราน ฐานอาชญากรรมสงคราม และฐานอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ โดยความไม่สามารถนั้นเกิดจากความไม่ตั้งใจที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมาพิจารณา หรือความไม่สามารถอย่างแท้จริงของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม หรือเกิดเหตุแทรกแซงทางการเมือง หรือโดยสาเหตุใดก็ตามเพื่อปกป้องผู้กระทำความผิดไม่ให้ได้รับโทษหรือได้รับโทษน้อยกว่าที่ควรจะได้รับ ศาลอาญาระหว่างประเทศจึงจะมีเขตอำนาจเหนือความผิดนั้น
3. การนิรโทษกรรมตนเองแก่ผู้กระทำความผิดตามกฎหมายภายในจะไม่มีผลกระทบกระเทือนถึงการพิจารณาความผิดโดยศาลอาญาระหว่างประเทศ
4. ศาลไทยจะส่งตัวผู้กระทำความผิดหรือให้ความช่วยเหลือต่อศาลอาญาระหว่างประเทศเมื่อเป็นที่แน่ชัดว่าผู้กระทำความผิดมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี ขณะกระทำความผิด
5. เมื่อศาลอาญาระหว่างประเทศเข้ามามีเขตอำนาจศาลเหนือคดีแล้ว ประเทศไทยจะต้องให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่ศาลอาญาระหว่างประเทศอย่างเต็มที่
6. เมื่อมีข้อขัดกันระหว่างกฎหมายภายในกับธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศในเรื่องอายุความ ให้บังคับอายุความตามธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศ แม้ว่าอายุความของผู้กระทำความผิดไม่ว่าจะเป็นอายุความลงโทษ หรืออายุความฟ้องร้องได้ขาดลงแล้ว

ตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยก็ตาม แต่ความผิดดังกล่าวไม่ขาดอายุความตามธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศ ดังนั้นจึงต้องให้ความร่วมมือระหว่างประเทศแก่ศาลอาญาระหว่างประเทศ เนื่องจากอายุความไม่นำมาใช้ในศาลอาญาระหว่างประเทศ

7. การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศแก่ศาลอาญาระหว่างประเทศนี้จะต้องให้โดยไม่คำนึงถึงเรื่องหลักต่างตอบแทน หรือการได้รับความร่วมมือระหว่างประเทศตอบแทนจากศาลอาญาระหว่างประเทศ

8. การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศแก่ศาลอาญาระหว่างประเทศนี้จะต้องให้โดยคำนึงถึงการใช้หลัก National Treatment คือคำนึงว่าการให้ความช่วยเหลือนั้น จะต้องเป็นการดำเนินการเช่นเดียวกับที่จะได้ให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานในประเทศไทย

9. ในการส่งมอบตัวบุคคลให้แก่ศาลอาญาระหว่างประเทศตามคำร้องขอ นั้น ประเทศไทยจะส่งให้โดยยังคงสงวนสิทธิในเรื่องผู้กระทำความผิดมีสัญชาติไทยเป็นข้อปฏิเสธที่จะไม่ส่งบุคคลดังกล่าวแก่ศาลอาญาระหว่างประเทศ รวมทั้งควรนำเอาเรื่องการส่งผู้ร้ายข้ามแดนแบบย่อมาพิจารณาประกอบเพื่อให้มีการพัฒนากฎหมายไปในเรื่องการส่งมอบตัวแบบย่อได้เช่นกัน

10. ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศนั้นให้ประเทศไทยเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย ในส่วนของค่าใช้จ่ายปกติที่อาจเกิดขึ้นได้

11. ให้มีการนิยามความผิดทั้ง 4 ฐาน รวมทั้งลักษณะความผิด

12. การลดโทษและการอภัยโทษของประเทศไทยไม่นำมาใช้กับบุคคลซึ่งถูกลงโทษตามคำพิพากษาของศาลอาญาระหว่างประเทศในประเทศไทย ตามขั้นตอนการส่งตัวนักโทษมาจำคุกในประเทศไทย

13. การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศในทุกเรื่องนั้น เป็นหน้าที่ของภาคีที่จะต้องปฏิบัติเว้นแต่การให้ความร่วมมือที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง อำนาจอธิปไตยของรัฐ ประเทศไทยก็สามารถปฏิเสธความร่วมมือได้ แต่จะต้องแจ้งให้ศาลอาญาระหว่างประเทศทราบโดยเร็ว เพื่อที่จะทำการปรึกษากันถึงหนทางแก้ไขต่อไป

หากประเทศไทยได้ตัดสินใจให้สัตยาบันเข้าเป็นภาคีธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศแล้ว ผลกระทบที่ประเทศไทยจะได้รับในการเป็นภาคีนั้น จะทำให้ไทยต้องมีการออกกฎหมายรองรับที่ชัดเจนและเป็นไปตามหลักกฎหมายอาญาของไทยเพื่อแก้ไขให้มีฐานความผิดบางฐานที่ได้ปรากฏอยู่ในธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศ แต่ไม่มีฐานความผิดดังกล่าวปรากฏในประมวลกฎหมายอาญาของไทย เช่น ความผิดฐานการทำลายล้างเผ่าพันธุ์ ความผิดฐานอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ ความผิดฐานอาชญากรรมสงคราม ความผิดฐานรุกราน เป็นต้น

ซึ่งในการนี้ประเทศไทยได้ตั้งคณะกรรมการพิจารณารรรมนุญศาลอาญาระหว่างประเทศของไทย เพื่อพิจารณาถึงผลดีผลเสียและสิ่งที่จะต้องกระทำหากไทยเข้าเป็นภาคีและจะต้องกำหนดรายละเอียดที่สอดคล้องกับหลักกฎหมายอาญาไทย เนื่องจากกฎหมายอาญานั้นจะลงโทษผู้กระทำความผิดได้ก็ต่อเมื่อการกระทำดังกล่าวถูกบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิดและจะไม่มี ความผิดและโทษ หากไม่มีกฎหมาย แม้ฐานความผิดของเขตอำนาจศาลอาญาระหว่างประเทศเป็นเขตอำนาจใน ฐานความผิดการกระทำความผิดทางอาญาขั้นร้ายแรงซึ่งเป็นความผิดที่สามารถลงโทษได้ตาม กฎหมายอาญาแต่บางฐานความผิดในกฎหมายอาญาของไทยก็ยังไม่บัญญัติ เช่น การบังคับให้ ตั้งครรภ์ การบังคับให้ทำหมัน เป็นต้น ซึ่งเป็นหลักที่สำคัญของกฎหมายอาญาและอาจทำให้ศาล พิจารณาความผิดดังกล่าวตามกฎหมายอาญาที่มีอยู่ในปัจจุบัน และอาจเห็นว่าการกระทำดัง กกล่าวไม่มีกฎหมายระบุไว้ว่าเป็นความผิดและกฎหมายที่มีอยู่ไม่สามารถบังคับใช้กับประเด็นดัง กกล่าวได้ เพราะการลงโทษในทางอาญานั้นจะกระทบกระเทือนต่อชีวิต ร่างกาย เสรีภาพและ ทรัพย์สินของผู้กระทำความผิดจึงต้องตีความอย่างเคร่งครัด จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องใช้กฎหมาย ที่มีความชัดเจนและไม่ขัดกับศีลธรรมอันดีของประชาชนและไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังนั้น สิ่งที่จะต้องพิจารณาประกอบก็คือจะเป็นการขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายแห่ง รัฐธรรมนูญที่ได้บัญญัติให้ความคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของคนไทย เพราะการเข้าเป็นภาคีธรรม นุญศาลอาญาระหว่างประเทศอาจจะต้องจับกุมหรือส่งมอบตัวบุคคลที่มีสัญชาติไทยไปดำเนินคดี ยังศาลอาญาระหว่างประเทศ โดยการดำเนินการตามบทบัญญัติของธรรมนูญศาลและตาม กฎหมายภายในของรัฐเพื่อจับกุมและส่งมอบตัวบุคคลที่ได้รับการร้องขอให้ถูกดำเนินคดี ซึ่งเมื่อ ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีแล้วก็จะก่อให้เกิดความรับผิดชอบระหว่างประเทศขึ้น จึงมีความจำเป็น จะต้องพิจารณาไปถึงการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติส่งผู้ร้ายข้าม แแดน หรือพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา และพิจารณาว่าการแก้ไข นั้นจะมีความขัดแย้งต่อหลักการและกฎเกณฑ์ของกฎหมายไทยหรือไม่ ทั้งนี้หากพิจารณาถึง ธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศเองในบางส่วนก็ยังมีได้มีการให้ความกระจ่างหรือรายละเอียด ในด้านเนื้อหาและตัวบทอย่างชัดเจน เช่น การให้คำนิยามความหมายฐานความผิด ดังนั้น หากจะ มีการให้สัตยาบันรัฐเป็นภาคีแล้วก็ต้องพิจารณารรรมนุญศาลอาญาระหว่างประเทศอย่าง ละเอียดเพื่อกำหนดกฎเกณฑ์เกี่ยวกับศาลอาญาระหว่างประเทศที่ไทยจะมีจุดยืนและทำที่กับ กฎหมายไทยและผลประโยชน์ของไทย และมีจุดที่จะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่งก็คือ ประเด็นเรื่องความคุ้มกันประมุขของรัฐ การใช้กำลังทางทหารของผู้นำทหารของไทยในกรณีการ จัดว่าจะทำให้ผู้นำทางทหารของไทยต้องเข้าไปตกอยู่ในฐานความผิดอาญาภายใต้ศาลอาญา ระหว่างประเทศ และการให้ความร่วมมือระหว่างประเทศทางอาญาต่างๆ

จะเห็นได้ว่าการเป็นภาคีธรรมนูญศาลอาญาระหว่างประเทศนั้นก่อให้เกิดผลกระทบเป็นอย่างมากต่อประเทศไทยในส่วนของ การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องทางอาญา แต่ผลประโยชน์ที่จะได้รับแก่ส่วนรวมก็คือการที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดอย่างร้ายแรงนั้น จะมีความเกรงกลัวในผลแห่งการกระทำความผิดของตนซึ่งผู้กระทำความผิดนั้นอาจจะไม่ได้กระทำความผิดในประเทศไทยหรือมีคนไทยเป็นผู้เสียหายก็ตาม และผู้กระทำความผิดนั้นอาจเป็นบุคคลในสัญชาติของรัฐอื่น แต่การให้ความร่วมมือของประเทศไทยก็จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะเป็นแรงผลักดันให้ศาลอาญาระหว่างประเทศสามารถจัดตั้งและดำเนินการได้ หากมีรัฐที่จะสนับสนุนให้มีการให้สัตยาบันเพื่อจัดตั้งศาลอาญาระหว่างประเทศเป็นจำนวนมากเพียงพอ คือ 60 ประเทศแล้วก็จะทำให้ศาลอาญาระหว่างประเทศจัดตั้งได้สำเร็จ ซึ่งก็จะเกิดประโยชน์แก่รัฐต่างๆ โดยรวม